

CENA 30 MK.

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 400 Mk.

Na prowincji z przesyłką

pocztową 500 Mk.

Zagranicą 1600 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 20 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
1-a str. 180 mk., w tekście 180 mk.
Nekrologi 180 mk. z wyjątkiem 75 mk.Adres Redakcji i Administracji:
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. 34 91.
Otwarta od 9-12 i od 2-6 po poł.

№ 79 (7118).

Czwartek, dnia 6 kwietnia 1922 r.

Rok XXX

„OAZA”

Dziś premjera.

POCZĄTEK w dni powszednie: 1 seans o godzinie 6.30, ostatni o godzinie 9 ej.

W sobotę, niedzielę: 1 seans o godzinie 4.30 ostatni o godz. 9 ej.

Fenomenalno-sensacyjne arcydzieło filmowe

Tajemnica cyrku Darfura

Dramat sensacyjny w 5 wielkich aktach. — W roli głównej ulubieniec publiczności nieznównany

HARRY PEEL

w swej najnowszej i ostatniej kreacji

Ceny miejsc znacznie niższe.

Kino-Teatr Miraż

PRZEDSTAWIENIE KINEMATOGRAFICZNE.

Dla dzieci i młodzieży dozwolone.

Całkowity dochód na Pomnik dla Poległych za Ojczyznę z 29 pułku Strzelców Kan.

Od środy 5 do

11 kwietnia r. b.

Król boksu

w 7 aktach. Nadzwyczajne atrakcje cyrkowe.

Początek o godzinie 5 ej po południu.

Opis tragicznych przygód amerc. króla bokserów.

W soboty, niedzielę i święta o godzinie 3 po południu.

Trio smyczkowe.

Orkiestra dęta 29 pułku Strz. Kan.

Ceny od 100 do 200 mk.

TELEGRAMY.

Uroczystości Wileńskie

WILNO 5. Komitet obchodu objęcia władzy przez rząd polski nad ziemią wileńską rozkleił na miasteczku odezwy następującej treści:

„Do ludności m. Wilna! To, o czym marzyli ojcowie i dziadowie nasi, stało się. Oczywista na szą jest wolność. Niepewny był tylko los Wilna i ziemi wileńskiej. Dziś przeżywamy chwilę historyczną. Zgodnie z wolą ludności całej ziemi wileńskiej, zapadły wiekopomne uchwały sejmiku wileńskiego w dn. 20 lutego oraz Sejmu ustawodawczego Rzeczypospolitej polskiej z dn. 24 marca. Odtąd Wilno i ziemia wileńska stanowią niepodzielny i niepodważalny część Rzeczypospolitej polskiej. Widomym znakiem tego złączenia i ostatecznym wcieleniem w życie tych uchwał ma być objęcie władzy nad ziemią wileńską przez najwyższe władze Rzeczypospolitej. Nastąpi to w Wilnie, w czwartek, dnia 6 kwietnia.

W dalszym ciągu odezwa podaje program uroczystości. Godzina 9-ta min. 15 ma nastąpić przyjazd prezydenta ministrów p. Ponikowskiego wraz z ministrami. Godz. 9-ta min. 45 Msza Św. w kaplicy Ostrobramskiej. O godz. 11 akt przejęcia władzy w lokalu Komisji i tymczasowej. O godz. 12 zawieszenie na baszcie Góry Zamkowej sztandaru z godłem Państwa Polskiego, przy dźwiękach hymnu i strzałach armatnich, poczem na placu przed katedrą odśpiewane zostaną uroczyste Te Deum. Wieczorem w obu teatrach dane będą uroczyste przedstawienia. Odezwa kończy się słowami:

„Uczcijmy dzień historyczny przez łączny udział ludności w powyższych uroczystościach”.

Mowa Lloyd Georgea

LONDYN. Lloyd George oświadczył między innymi, że położenie gospodarcze Europy jest uzależnione ściśle od dwóch spraw, a mianowicie: 1) od nowych granic poszczególnych państw 2) od odszkodowań wojennych. Na mocy Traktatu Wersalskiego przyłączono Alzację i Lotaryngię do Francji, powołano Polskę do nowego życia samodzielnego, wyzwolono ludność serbską w Austrii z pod jarzma obcego. W Izbie Gmin niema ani jednego człowieka, któryby chciał, by Alzacja z powrotem została odłączona od Francji, by Polska była znów podzielona lub by Jugosławia i Czechosłowacja utraciły swój byt niezawisły. Nowe twory państwowe i nowe granice skomplikowały nieco położenie gospodarcze

w Europie, gdyż wszystkie państwa niedawno utworzone domagają się niezawisłości i suwerenności zarówno politycznej jak i gospodarczej.

Wniosek nieufności dla Lloyd Georgea

LONDYN. Po przemówieniu Lloyd Georgea w Izbie Gmin odrzucono 379 głosami przeciwko 84 wniosek nieufności, przedstawiony przez Labour Party.

Proklamacja syna Karola Ottona królem węgierskim

BUDAPESZT. Konferencje wszystkich stron nictw legitymistycznych uchwaliły, że perworođenego syna Karola IV należy uznać za króla Węgier pod nazwą Ottona II. Do strzeżenia praw i interesów małoletniego króla jest powołana królowa-wdowa. Nadto wyrażono żądanie, by zwłoki króla Karola były umieszczone na Węgrzech i by królowej-wdowie, jakoteż dzieciom zezwolono na pobyt na Węgrzech.

BUDAPESZT. Prokuratorja skonstataowała te pisma, które ogłosiły proklamację legitymistów w sprawie obwołania Ottona królem Węgier i wdrożyła przeciwko autorom proklamacji postępowanie karne.

Ksiądz prymas Czernoch oświadczył dziennikarzom, że jego zdaniem tron węgierski powinien przysiąść arcyksięciu Ottonowi, gdyż on jest obecnie prawowitym królem węgierskim.

Całe miasto pogrążone jest w ciężkiej żałobie. Ze wszystkich budynków tak rządowych jak i prywatnych, powiewają chorągwie żałobne. O godz. 8 wieczorem ruch w stolicy zupełnie zamiera. W kawiarniach oraz w salach koncertowych na znak żałoby przerwano koncerty. Odwołano również wszelkie zgromadzenia polityczne. Rząd ogłosił żałobę narodową, która ma trwać do 18 kwietnia. Wesele córki regenta Horthyego, które miało się odbyć w niedzielę, zostało odroczone do czasu uśmiania żałoby.

Narady w sprawie wznowienia ruchu budowlanego

WARSZAWA. Minister skarbu zwołał w specjalnej sprawie uruchomienie przemysłu budowlanego specjalną radę. Przybyli prezydenci prawie wszystkich miast oraz ministrowie Ossowski, Eberhardt, dyr. departamentu robót publicznych p. Jakimowicz. Przemysł budowlany

izjazd reprezentowali pp. Rupiewicz, Monteau, Lilpop, Drzewiecki.

Expose p. Michalskiego dotyczyło stanu politycznego sprawy mieszkaniowej prób wznowienia ruchu budowlanego zagranicą na podstawie raportów naszych placówek zagranicznych. Żadnych konkretnych wniosków p. Michalski nie stawiał.

Zadanie zjazdu budowlanego i opinie, będąca wyrazem narad trzydniowego zjazdu przedstawiał p. Drzewiecki w obszernym przemówieniu, wyczerpującym temat. Trzy główne dotyczyły a) obowiązku rozpoczęcia budowy gmachów wzorowych na własne potrzeby przez państwo i zwolnienie zajętych przez władze domów i mieszkań; b) uchylenia rekwizycji jako sprzecznej z konstytucją i gwałcenia prawa do własnego ogniska domowego; c) poparcia najsensowniej inicjatywy do budowy przez udzielanie gwarancji państwa.

Zabierali następnie głos przedstawiciele miast. P. Michalski uznał przedstawienie sprawy za wyczerpujące i obiecał wydatne poparcie ruchu budowlanego, uważając jednak radę za informacyjną. Jak wiadomo w konferencji tej przyjął udział prezydent Kaliszki inż. Koszutski.

Min Skirmunt u króla angielskiego

LONDYN. Dziś w pałacu windsorskim król przyjął na audyencji ministra Skirmunta.

Aresztowanie szpiegów

KRAKOW. Policja Krakowska aresztowała Józefa Smurka, Czechę i Zygmunta Teufelbauma z Nowego Sącza pod zarzutem szpiegowstwa na rzecz Czecho-Słowacji. Przy aresztowaniach znaleziono wiele dowodów szpiegowskich, wobec czego obydwa aresztowani przyznali się do swej działalności.

Budżet naszych kolei

WARSZAWA. Na konferencji prasowej stanowiącej dalszy ciąg konferencji, jaka z inicjatywy ministra skarbu odbyły się w ub. tygodniu, referowano przedstawicielom prasy budżet państwowych kolei żelaznych.

Niedobór przewidziany w budżecie w b. roku wynosi 52 pól miljarde, co stanowi 46,27 proc. ogólnego deficytu budżetowego. Z powyższej kwoty wypada na inwestycje 33 miljarde, tak że deficyt eksploatacyjny tegoroczny przewidziany w preliminarzu wynosi 29 miljarde. Spodziewane jest przeprowadzenie oszczędności

przez ujednolicenie organizacji w kolejniactwie przez systemizację posad i nacjonalne postawienie stosunku pracowników do wymogów miejscowych.

Kradzieże węgla w roku ub. dokonywane na kolejach wynosiły około 25 proc. węgla załadowanego.

Oficerowie otrzymają większe gaże

WARSZAWA. Prowadzone są pertraktacje specjalne między Ministerium spraw wojskowych a skarbu w sprawie znacznego polepszenia bytu materialnego wojskowych wogóle a oficerów w szczególności.

W sferach zbliżonych do Ministerjum skarbu utrzymuje się przekonanie, że o ile rowie powinni otrzymywać stosunkowo wyższe uposażenie, aniżeli inni funkcjonariusze państwowi. W każdym razie pobory oficerów nie muszą się jednak opierać na ogólnie przyjętych podstawach dla obliczeń uposażenia urzędników państwowych.

Armia niemiecka wynosi 250 000 żołnierzy

PARYŻ. W czasie obrad w izbie deputowanych nad sprawą polityki zagranicznej, wywiązała się wymiana zdań pomiędzy Poincare i Tardieu do której przyłączył się i Briand w kwestii wojskowych sił niemieckich, które winny być zredukowane do liczby 100 tysięcy ludzi.

Poincare wyjaśnił, że Niemcy w obecnej chwili posiadają 250 tys. żołnierzy.

Proces o malwersacje na kolejach

POZNAN. Dzisiaj rozpoczął się wysoce sensacyjny i ciekawy proces o malwersacje na kolejach w Bydgoszczy, które przyczyniły się do skarbów państwa polskiego przeszło 25 milionowe straty. Oskarżeni są: bracia Znanieccy, Tadeusz i Konstanty, Ludwik Kuczyński, Jan Bering i óżel Marszał. Bracia Znanieccy są oskarżeni o nadużywanie swego stosunku pokrewieństwa celem dokonywania szkodliwych transakcji dla państwa. Pozostali pomagali im. Do sprawy powołano około 40 świadków, oskarżonych broni 6 adwokatów, między innymi prof. Makowski z Warszawy. Sprawa zapewne potrwa co najmniej tydzień. Oskarżeni odpowiadają z wolnej stopy. Zwolnieni zostali za kaucją 14 milionów marek.

Rozstrzygnięcie w sprawie G. Śląska

KATOWICE. „Oberschlesischer Courier“ donosi, że Calonder wyda orzeczenie w sprawie górnośląskiej około Wielkiej nocy. Wido i porozumienia są narazie bardzo nikłe.

Katastrofy w kopalni na G. Śląsku

KATOWICE. W Petershofen w pow. raciborskim wybuchł pożar w kopalni „Anzelma“. Dotychczas pożaru nie zdołano opanować. W kopalni znajduje się 400 odcetych od świata górników. W ciągu akcji ratunkowej, która trwa nadal, wydobyto dotąd 16 zabitych i 38 ciężko rannych.

KATOWICE. W pow. pszczyńskim została w nocy z dn. 30 na 31 marca zalana jedna kopalnia. Zagrożeni robotnicy zdołali się uratować. Przywrócenie kopalni do normalnego stanu potrwa kilka miesięcy.

Bezpieczeństwo Państwa

Krótko i trafnie w istocie ujmując „Gazeta policji państwowej“ (№ 8, z 18 lutego 1922 r.) najistotniejszy problem państwowy sprawę „bezpieczeństwa państwa“ z punktu widzenia zewnętrznego i wewnętrznego. Idea przewodnia przytoczonego niżej w całości artykułu winna stać się własnością ogółu, osią politycznego myślenia miejskich i wiejskich warstw. Dopóki się to nie stanie nie możemy powiedzieć, że Rzeczpospolita ma pewny grunt pod nogami, że łąka po wiw z zewnątrz nie zarysuje posad gmachu państwowego.

Red.

Zaczynamy coraz lepiej rozumieć, że sprawa bezpieczeństwa Państwa jest jednym z najważniejszych zadań rządu i obywateli Rzeczypospolitej. Wyjątkowe znaczenie tej sprawie nadaje z jednej strony zewnętrzne położenie Państwa — z drugiej wewnętrzne

w kraju stosunki. Polska wyłoniła się dzięki woli do wolności jej mieszkańców w momencie powstania na jej i okolicznych terytoriach niemal próżni politycznej. Oba „kamienie młyńskie“, które w XVIII w. Rzeczpospolitą starły, były usunięte — wschodni przez rewolucję z 7 listopada 1917 r., zachodni — przez klęskę militarną z października 1918 r. i wycofanie się państwa ludzkiego — w całym kierowanym z nad Spiry obwozie. Ale siły, działające na terytorium obu państw, nie przestały istnieć, nie straciły poczucia łączności, tradycji politycznej ostatnich wieków i wiary w odrodzenie dawnej potęgi na zachodzie szybciej, niż na wschodzie, gdzie zniszczenie wewnętrzne głębsze zapuściło korzenie, niż klęska zewnętrzna wywołała w dorzeczu Łaby, Odry i Renu. W miarę narastania tych sił bezpieczeństwo Rzeczypospolitej będzie słabło. Obaj ci nasi sąsiedzi mają możność porozumienia się na północy przez Prusy wschodnie i Litwę, na południu przez Czecho-Słowację. Przecięcie naszej łączności z morzem i przełomy południowej w postaci województw południowo-wschodnich, nie przedstawia w tym wypadku znacznych trudności. Polska znalazłaby się w ognistej obrożi, któraby ją ścisłać i zwięzać usiłowała.

Nakreślony obraz nie jest ani koni cznością ani złudzeniem — jest m żliwością, przed którą bronić nas będą sojusze zewnętrzne, silna władza wykonawcza w Państwie, zasobny, na ofiarności obywateli oparty, skarb państwowy, do potrzeb państwa dostosowana liczna i wyszkolona armia, własne środki techniczne, odpowiadające zasobom sąsiadów, świadomość łączności i interesów własnych z interesami Rzeczypospolitej u obywateli Państwa wszelkich narodowości i wyznań wkorzenione w opinię, przestrzegane przez władzę, poczucie prawa, sprężysta, bezpośrednio celem państwowym oddana organizacja bezpieczeństwa publicznego i t. d. Ogrom warunków i wymagań, od których jakże daleko jeszcze jesteśmy — zarówno jako państwo — jak zwłaszcza jako społeczeństwo! Uzyskanie tych warunków, zbliżenie się do tych wymagań zależy od tego, w jakim stopniu w opinii wzmacniać się będzie zrozumienie doniosłości sprawy bezpieczeństwa Państwa i poszczególnych z tem związanych zadań.

Z naciskiem podkreśla ta sprawa redakcja nowego wydawnictwa, podjętego w styczniu b. r. w Warszawie p. t. „Drogi Polski“, która przypomina ostrzeżenie króla Jana Kazimierza z r. 1661, zwrócone do sejmujących stanów: „Stanie się Rzeczpospolita łupem okolicznych sąsiadów...“, zwraca uwagę na to, że Polska „przed wojną była przedmiotem polityki wynarodowienia, centralizacji gospodarczej i proletaryzacji społecznej, po wojnie jest celem agitacji rozkładowej“, oraz, że „w tych warunkach nie duch wolny elekcji, nie zjawy Suchorzewskich, lecz dążenie do konsolidacji, do opanowania rozbieżnych prądów, do podniesienia autorytetu państwa powinno zapanować nad partyjnością i wybujałymi tendencjami socjanem!“ Gdzie szukać materialnych podstaw bytu Państwa? Już E. Kwiatkowski we wspomnianym miesięczniku zamieszcza interesujący artykuł p. t. „Sprawa azetowa w czasie wojny i jej znaczenie dla Polski“ (№ 1, str. 34—39 i № 2 „Drogi Polskiej“ str. 93—98), w którym rozróżnia charakter wielkiej wojny w pierwszym okresie, kiedy została podjęta jako „zagadnienie militarne“ i w dalszym okresie jej trwania, kiedy punkt ciężkości zaczął się przesuwać na zagadnienia gospodarczo-przemysłowe, „by pod koniec uświadomić jak najwyraźniej, że zwycięzcą będzie, kto zdoła więcej i prędzej produkować“. Jest rzeczą charakterystyczną, że Niemcy zamknęli swoją przegraną w 1918 r. obszerną książką Schwertego p. t. „Die Technik im Weltkriege“, która — jak wydawcy we wstępie zaznaczają — ma stanowić program przygotowań do przyszłej walki. —

Na podkreślenie zasługuje uwaga redakcji „Drogi Polskiej“ do artykułu O ra Marzeckiego w „Belonie“ („Kilka myśli o przyszłej wojnie“ — Sierpień 1921 r.) — w której czytamy „Z jednej strony Polska graniczy z Rosją — na ogromnej przestrzeni, skąd jest narażona na przewagę kolosalną w materiale ludzkim i konskim, który Polska może zrównoważyć tylko wielką ilością z gruntu przybudywanych środków komunikacyjnych, a tych obecnie niema, oraz środkami technicznymi obrony, których potrzeby społeczeństwo nie rozumie — z drugiej strony Polska ma niewygodną granicę z Niemcami, nie mającą połączenia komunikacyjnego z rezerwoarem obrony — z centrum i południem kraju i którym musi przeciwstawić nie tylko siłę żywą, ale i środki techniczne“. Na złączenie komunikacji dla celów obrony zwraca redakcja „Drogi Polskiej“ uwagę w № 2 w notatce p. t. „Rozbudowa sieci kolejowych“. — Czytamy tam: „można z dużą słusnością powiedzieć, że połowa naszej klęski tkwiła w niedostosowaniu systemu kolejowego do zadań obrony“.

Tych parę myśli świadczy o tem, jak szeroko zakreślonem jest zagadnienie obrony Państwa, ile dziedzin życia obejmuje — zarówno w sferze moralnej, jak i materialnej. A jest to tylko spojrzenie na sprawę z zewnątrz, z punktu widzenia niebezpieczeństwa z zagranicy i to bez uwzględnienia — rzecz naturalna — całokształtu. Sprawa obrony Państwa ma jednak również swoją treść wewnętrzną — wymaga całego systemu środków, aby naciskowi z zewnątrz nie towarzyszył decentryczny nacisk z zewnątrz, mający warunki rozwoju w czasie rozwiniętej agitacji rozkładowej, nagromadzonego niezadowolienia z mas, z powodu przejść wojennych, oraz znacznego procentu narodowości niepolskich razem i wyznań niekatolickich, u których jeszcze się nie zakorzeniło poczucie państwowości polskiej i jeszcze całkowicie nie rozwijał się poczucie państwowości. W tym zakresie polityka państwowa wolna od negatywnych tendencji w stosunku do tego, co różne „Rasa, religia i językiem“ i sprężysta organizacja wewnętrzna służby bezpieczeństwa publicznego, zwrócona ostrzem przeciw działaniu grożącym bezpośrednio lub pośrednio interesom, całości i bezpieczeństwu Rzeczypospolitej jest najważniejszym środkiem do zachowania warunków rozwoju Państwa.

(—) F. Z.

Propaganda ukraińska za granicą.

Konferencja genueńska obudziła żywe nadzieje w szeregach Ukraińców Petruszewicza. Istotny są przekonani, że w Genui poruszona zostanie sprawa wschodniej Małopolski. Wszelkie wysiłki idą w tym kierunku, aby zainteresować gabinety europejskie tą sprawą, równocześnie propaganda w prasie obcej stała się żywszą i ruchliwszą, niż kiedykolwiek. Jeden z jej najbardziej ciekawych przejawów znać możemy w dodatku ekonomicznym „Journal de Geneve“ z 27 lutego br. Pod tytułem „La Galicie“, „Izba handlowa ukraińska-szwajcarska“ (!!) zamieszcza komunikat o stanie ekonomicznym Galicji wschodniej. Znajdujemy tam następujące dane statystyczne: „Galicja ukraińska“ liczy 55/300 km. przestrzeni, 5,450,000 mieszkańców, z tego 4,055,000 Ukraińców, 670,000 żydów, 659,000 Polaków i 60,000 Niemców. Następuje statystyka ekonomiczna lasów, rybołówstwa, rolnictwa, ogrodnictwa, chowu bydła, pszczelnictwa, przemysłu włókiennego, soli, potasowych, komunikacji wodnych i lądowych. Ani jednym słowem nie wspomniano o Polsce, kto nieświadomo przeczytał artykuł ma wrażenie, że istnieje jakiś kraj niezależny, jakos „ukraińska Galicja“ bardzo bogata, rozwijająca się pomyślnie we wszystkich gałęziach przemysłu. Przekonanie to o niezależności tego państewka utwierdza projekty nowych linii kolejowych dla połączenia z „zagranicą“, węgiel Przemysłu-Dukla-Bardjów (!) dla komunikacji z Czechosłowacją i tranzytu czeskiego do Europy wschodniej (!!), Dohyna-Włusz dla komunikacji

z Rusią zakarpacką, Jaworów—Jarosław dla komunikacji z Polską (!) itd. oraz wyliczenie monopolów państwowych: tytoniu, soli, wódki, cukru, zapalek na podstawie austriackich statystyk 1915—16 r. w koronach, w ten sposób, jak by z nich korzystał jakiś odrębny rząd dziś esz czę.

Dane te wszystkie są przedrukami z propagandowego numeru specjalnego „Ukr. Prapora”. Jaki zaś jest cel artykułu łatwo zgadnąć! O sprawach polskich wogóle zagranicą pojęcia nie ma, chodzi zatem o stworzenie atmosfery korzystnej dla roszczeń ukraińskich w Genui, chodzi o wyrobienie w umysłach europejskich przekonania, że jakaś „Galicja ukraińska” istnieje, że się rozwija, a gdy przy dzie czas wspomnieć wystarczy, że do zupełnego rozwoju potrzeba jej tylko usunięcia „sztucznej okupacji polskiej”. O tem, że całe bogactwo wschodnio-galicji jest dziełem polskiem, o tem, że cała jej siła przemysłowa i robocza stanowią Polacy nie mówią ci którzy głoszą, że Polaków jest tylko 12 proc. !! Chodzi tu o świadomie umyślne wprowadzanie w błąd.

Drożyzna wzrasta.

Jest faktem, że w ostatnich czasach ceny towarów objawiają wyraźną tendencję wzrostową. Dotyczy to zboża, mięs i innych środków żywności, jak również i artykułów przemysłowych. Do stabilizacji cen jeszcześmy nie doszli, gdyż zresztą i waluta polska wykazuje znaczne wachania. Czem tłumaczyć ten niepomyślny objaw?

Podaje się cały szereg przyczyn specjalnych. Wle hi tłumaczyć drożyznę zbożową: mija wywóz z zagranicy. Inni przytaczają jako przyczynę pobór daniny, którą producent przerzuca na konsumenta. Ale nie są to w żadnym razie główne przyczyny. Wywóz środków żywności zagranicę jest dość słaby, zresztą mamy do czynienia wciąż jeszcze z ich przywozem. Daniny nie zebrano tyle, ile można było się spodziewać na podstawie urzędowych zapowiedzi, zresztą producent nie mógłby przerzucić daniny na konsumenta, gdyby nie okoliczność, że konsument chce, czy musi zapłacić żadaną cenę. Główne przyczyny wzrostu cen są następujące:

1) Bierność naszego bilansu handlowego. Polska wciąż wywóz za większą sumę, niż przywozi. Jest pewna poprawa, ale bardzo powolna, mimo, że czasami wyboryzmyła się ją z urzędowym optymizmem. A ponieważ za towary, sprowadzone z zagranicy pła ci się w znacznej części marką polską, sy uając na rynku, walutowym musiła uieźć pogorszeniu.

2) Wzrost emisji banknotów i biletów skadanych. Mimo wszystko, mimo wszelkich wysiłków, d m ołł zacji, ograniczenia działalności państwa na polu gospodarczym, obieg banknotów wzrósł od 30-go września 1921 r. ze 152 miliardów na 250 miliardów, do dn. 10 marca 1922 roku. Okoliczność, że część tych nowo emitowanych banknotów przeznaczono na cele pr emysłowe, nie gra żadnej roli, gdyż nowa emisa jest zawsze emisją wpływa wcześniej, czy później na wyżsżkę cen towarów.

3) W jesiennym ubiegłego roku i w początkach bieżącego publicznosc, w oczekiwaniu zapowiadanej wciąż niżsżki cen, wstrzymała się od zakupów. Trwało tak przez kilka miesięcy. Gdy ta niżsżka nie przybrała oczekiwanych rozmiarów, zaczęto kupować towary z powrotem, co musiało oddziaływać na wyżsżkę cen. Pewien spadek cen, którego byliśmy świadkami, miał raczej źródła psychiczne, aniżeli ekonomiczne. A w życiu gospodarczym samą nadzieją zmiany na lepsze nie podobna karmić się długo. Gdy nadzieja się nie spełnia, następuje reakcja, wyrażająca się w nagłym, ru chu wyżsżkowym.

I po tylu doświadczeniach naszych i obcych, nie można się ludzi, że stabilizacja cen tylko wtedy naprawdę nastąpi, gdy dojdziemy do pełnej równowagi budżetowej, gdy zwyczajne dochody będą pokrywały zwyczajne wydatki, a dla nadzwyczajnych wydatków znajdą się źródła prawdziwego kredytu, a nie zaś bilety skarbowe, wymagalne w każdej chwili na gotówkę, które są surogatem zwyczajnych marek polskich, a powtórzy się do tego stopnia produkcja, że przywóz będzie pokryty wywozem. Wielekie inne sposoby walki z drożysżną mają podrzędne znaczenie, czas mi są czems iluzorycznym, jak np. niżsżka celi taryfy kolejowej na przeciąg kilku tygodni, która obniża dochody skarbowe, a tylko pośredniemi handlowymi wychodzi na korzyść. Pierwszym warunkiem skutecznego zwalczania drożysżny jest pozbycie się złudzenia, że zarządzenia administracyjne mogą być skuteczne wtedy, gdy brak jest podstaw finansowych i gospodarczych.

Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych

KRONIKA

KONCERT STANISŁAWA NIEDZIELSKIEGO.

Koncert Stanisława Niedzielskiego, jak byto do przewidzenia, zapowiada się świetnie, dzięki niezwykle bogatemu programowi, w którym całą drugą część zajmują modernistcy polscy i francuscy, w którym wy konaniu, według jednogłośnego zdania krytyk tak krajowych, jak i zagranicznych, p. Niedzielski jest do skonały. Uczniowie Szkoły Muz. Tow. Muz. tak, jak na ostatnim koncercie p. Niedzielskiego w dniu 6 paź dziernika roku ubiegłego korzystają z ulg.

Z KINA „MIKAZ”.

Korzystając z uprzejmego zezwolenia miejscowych władz demonstrowany jest na budowę pomnika dla poległych za Ojczyznę z 29 p. S. K. prze śliczny obraz w 7 aktach „Król Bokserów”, opis tragicz nych przygód amerykań. „Król Bokserów”. Nadzwyc zające atrakcje cyrkowe. Obraz ten cieszy się wielkimi powodzeniem. Wierzymy, iż publiczność kaliska po przez swoją obecnością tak wzniosły cel. Przygrywa ją dwie orkiestry 29 p. S. K. Dla młodzieży dozwolone.

Z BANKU POL. KUPECÓW I PRZEMYSŁOWCÓW CHRZĘŚCIAN W ŁODZI.

W czwartek, dn. 20 b. m. w sali Stow. Kupeców (Łódź, Piotrkowska 113), odbędzie się zebranie ogólne akcjonariuszów, na którym nastąpi zatwierdzenie sprawozdania za rok ubiegły, podział zysków, wy bory do władz Banku wreszcie sprawa powiększenia kapitału akcyjnego. Akcjonariusze kaliscy bliższych szczegółów, co do zebrania dowiedzieć się mogą u pre zesa Zw. Przemysł. Kaliskich, J. Radwana (ul. Józefi ny Nr. 1).

WSZYSTCY INWALIDZI, wdowy i sieroty po poległych, którzy pragnęliby otrzymać zapomogę winni zwracać się do d-ty Powiatowej Komendy Uzupeln nien (P. K. U.) na ul. Kolegiatnej, gdzie wypełnią odpowiednie wnioski i otrzymają dalsze informacje.

ZAKŁAD STOWARZYSZENIA WŁAŚCICIELI NIEKUCHOMOSCI M. KALISZA zawiadamia panów członków tegoż Stowarzyszenia, że w nadcho dzący czwartek, to jest dnia 6 kwietnia r. b. o go dzinie 7-iej wieczorem odbędzie się w sali gmachu Kzemieślników Chrześcijańskich (ul. Piekarska) ze branie ogólne (dyskusja), na które najuprzejmiej za prasza.

„OBRONCY LUDU—OBSZARNIKAMI”.

Z „Informacji Prasowej Polskiej” otrzymaliśmy wycinek z artykułem pod powyższym tytułem. Arty kuł ten brzmi, jak następuje:

Do liczego szeregu obszarników, którzy na „o bronie ludu” porobili świetne interesy, a wśród któ rych miejsce przydane za mule oczywiście p. J. Sta piński, przybył niedawno p. Franciszek Szymański, po set na sejm z grupy „Wyzwolenia”, który zakupił sobie niedawno folwark „Pokrzywy” pod Łom ą. Przypominamy sobie przy tej sposobności, że nie dawno został także obszarnikiem pos. Kiepski (P. P. S.), dziedzic na Sygnecowie pod Krakowem, którego córka, nawiasem mówiąc, wyszła za mąż za syna naczelnego redaktora „Czasu”, p. Estrachera. Nie zapomniamy też, że były prezes klubu, Jan Dęda ski, drogą mariażu wszedł do klasy „obszarników”.

Według pogłosek, zamierzony jest wkrótce da szyć zakup folwarków przez klasowych „obrońców lu du”. Byłoby strasznym ciosem dla tych planów, gdy by lud nie dał się nadal obalamować kłamstwami agitacyjnemi i przy nadchodzących wyborach p m nął su werenów powołanych głównie do myślenia o wła snych interesach.

POZAR.

We wtorek, około godziny 1-iej w nocy syrena alarmowa wezwała straż ochotniczą do pożaru, któ ry wybuchnął na posesji p. Benck'ego przy ulicy Łódzkiej pod Nr. 13. Straż b. szybko wyjechała na miejsce pożaru, który ujmiejszowała. Spaliła się tylko drewniana szopa w podwórzu.

KAPHAŁ W PRZEBRANIU PORUCZNIKA.

W areszcie wojskowym w Częstochowie osadzo no niejakiego Florczyka, kaprała 26 pp., mieszkańca Sosnowca, który, przebrawszy się w uniform porucznika, przyjechał do Radomska, mając za stażowa nie upoważnienie sprzedane pozostałe drzewo do 26 pp., pobierając naturalnie do własnej kieszeni. Szantaż jednak nie udał się. Władze wojskowe spo strzegły nadużycie i choć Florczyk ułotnił się, aresztowano go.

ZJAZD.

W dniach Zielonych Świąt, czerwca r. b. od będzie się w Warszawie pierwszy wszechpolski zjazd Stow. śpiewaczych. Komitet organizacyjny zjazdu urzęduje w Warszawie, Sienkiewicza 8, gmach Filharmonji lokal „Lutnia”.

SKASOWANIE LEKARZY SĄDOWYCH.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa zdrowia publicznego, skasowano etaty 51 lekarzom sądowym ordynującym w całej Rzeczypospolitej. Do każdej sprawy zatem, będą wzywani lekarze prywatni.

Rozporządzenie powyższe obowiązuje z dnem 1 kwietnia r. b.

NIEZWYKŁE MEDJUM.

Z Rzymu donoszą, że w Resignano, w prowincji turyńskiej, ludność jest poruszona fenomenami medjumicznymi, manifestującymi się w obecności pewnej 10-letniej dziewczynki. Władze koło niej światelka, rozmaite przedmioty tańczą sarabandę, jarzyny wypadają z kottów i kładą się u nóg dziecka.

Objawy te zostały skonstatowane przez d-ra Mirabello i profesora Anconade z Turynu, którzy oświadczają, że dziewczynka ta stanowi medjum o wyjątkowej sile. Zamierzała oni zabrać tę dziewczynkę do siebie, choćby dlatego, aby usunąć ją z oczu przesadnej ludności, która dopatruje się w opisanych wyżej obławach sztuczki djabełskich.

OSTRZEZENIE.

W prasie codziennej pojawiły się ogłoszenia ilu ji okrętowych o możliwości jazdy do Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki i nawołujące w związku z tem do kupna kart okrętowych. Urząd Emigracyjny ostrzega emigrantów, iż bi emigracyjny na rok 1922 — 23 jeszcze nie został uchwalony, że wskutek tego jest niewskazane, aby emigranci czynili jakiegokolwiek kroki, związane z wyjazdem, jak kupno karty okrętowej, uzyskanie paszportu zagranicznego itp.

Tajemniczy zamek pod Berlinem.

Ogólną sensację budzi w Niemczech ciekawe odkrycie: od szeregu lat w pobliżu Berlina, nad Hewelą i jeziorem Schwielowskiem, w dobrach rycerskich Petzow, istnieją stosunki iście średniowieczne. „Pan” tych dóbr, von Kähne, człowiek stary, poważny, otoczony dużą rodziną, utrzymuje liczny dwór, oddzielną „kompanię” zbrojną, rządzi się jak w państwie odzielnem, nie licząc się z władzami, które unikają tego zamku, jak zapowietrzonego.

Dostęp do „państwa” Petzow jest surowo zabroniony. Na wszystkich drogach do zamku widnieją napisy „Jeździć ani wchodzić nie wolno! Tu się strzela!” Sfan ten trwa podobno co najmniej od pół wieku. Nikt obcy tam nie zagląda.

Ale w ostatnich latach zaczęły coraz częściej powtarzać się na gruntach pana von Kähna zabójstwa tajemnicze. Kto przypadkiem z pośród ludności okolicznej zapuścił się w owe strony, zazwyczaj już nie wracał, przepadał bez wieści, a w najlepszym razie kończyło się na poranieniu. Gdy zaś kto zwracał się do władz państwowych, zastawał tam już skargę o kłusownictwo lub kradzież leśną i nieraz—ch c mu przedsięwzięcia nie dowiedziono, siedzi do kozy.

Ludność okoliczna przed kilkunastu dniami odbyła wielką na adę urzędownie zgłoszoną. Wzburzenie mieszkańców 12 tu wsi było tak wielkie, że przedstawicielom władz z trudem udało się powstrzymać tłum od udania się na zamek Petzow, zrównania go z ziemią i wykonania samosądu nad jego właścicielami. Uspokojono wzburzonych zapewnieniem, że „panowie” Kähne będą aresztowani i odpowiednio ukarani.

Ale, — jak donoszą pisma berlińskie, — władze miejscowe boją się tknąć oskarżonych, tembardziej, że dawniejsze w tym kierunku próby zawsze kończyły się naganą ze strony władz wyższych. Dotychczas „władcy Petzowa”, pomimo nakazu starszego prokuratora, pozostają na wolności. Zupełnie jak w XI-tem lub XII-tem stuleciu.

ZAKŁAD ZDROJOWY „BUSKO”

Okres kąpielowy tegoroczny trwać będzie od 15 maja do 30 września.

Nadprośniańska FABRYKA WAG

Spółka z ogr. odpowiedzialn.

KALISZ, ulica OGRODOWSKA Nr. 4
(obok kamiennego mostu).

Poleca wagi dziesiętne i setne różnej wielkości oraz odważniki kilogramowe stemplowane.

DLA P. P. ROLNIKÓW SPECJALNE
WAGIDO WĄŻENIA ŻYWEGO I WETARZA

Przyjmuje wagi do reparacji i regulowania.

CENY NIZKIE! 850

OBWIESZCZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu Józef Trojanowski zamieszkały przy ulicy Stawiszyńskiej w domu pod Nr. 7 na zasadzie 1030 art. ust. sąd. cyw. obwieszcza, że w dniu 21 kwietnia 1922 roku o godz. 10 rano w Kaliszu, przy ulicy Ciesnej 12, róg ul. Wodnej będzie sprzedawany przez licytację ruchomy majątek, należący do Jakóba Fuksa składający się z lustra „tremo” i oszacowany do sprzedaży na ogólną sumę Mk. 70,000 którego spis i szacunek przejrane być mogą na miejscu sprzedaży w dniu licytacji. 983

Zgodnie z wywieszonem w fabryce w dniu 30 marca ogłoszeniem podajemy do wiadomości robotników i robotnic naszej drukarni, że wskutek niezgłoszenia się ich do pracy w terminie przez nas oznaczonym, uważamy ich wszystkich za zwolnionych i w dn. 7 b. m. rozpoczniemy przyjmowanie nowych robotników.

S-ka Akc. KALISKIEJ MANUFAKTURY

PLUSZU i AKSAMITU. 988

wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego jako to ogrodów, parków, łąk, podwórz, skwerów szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, artykuły do węgla i żwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg i t. p. 600
Ceny przystępne.

SZAFKA ŻELAZNA (1-metrowa) w bardzo dobrym stanie tanio za 200,000 mk. na sprzedaż.

Bliższe szczegóły: skrzynka pocztowa 254 Poznań. 960

Zginał PASZPORT

wydany przez urząd gm. Zborów na imię Michała Krzlika oraz karta zwolnienia wydana przez 19 Pułk Piechoty we Lwowie rocznik 1896 na także imię. 978

Zginał PASZPORT

wydany przez urząd gm. Białobok na imię Wincentego Mechlińskiego. 976

Zgineła karta

beztęminowego urlopu

wydana przez P.K.U. w Kaliszu na imię Stanisława Zabczyńskiego rocznik 1897.

Wynajmę

pokój duży

umeblowany z całodziennym utrzymaniem. Szopna 3 m. 5.

FABRYKA OGRODZENI DRUCIANYCH J. SZCZEPIKA

w Kaliszu, ul. Młynarska Nr. 9 (obok cmentarza) dom własny, —

Do sprzedania 980

sklep spożywczy

Wiadomość w Adm. Gaz. Kal.

Potrzebne

zdolne pracowniczk
do kapeluszy i sukien

Salon Mód,

Warszawska 5, II piętro. 977

Do składu Win, Wódek i
towarów kolonialnych
A ULRICH w Kaliszu
Wrocławska 36,

potrzebny

praktykant.

Wyprzedaż mebli

gabinet, sypialka, jadalnia ciemna i czarna, fortepian, biurko, ołomany, kozetki, stoliki do kwiatów mahoniowe i t. p. Wrocławska 45 I piętro obok Kościoła R formatów. 908

Potrzebny

kierownik lub kierowniczka
do bufetu klubowego. Kaucja
wymagana. Oferty pismienne
składać w Gaz. Kal. 973

Sklep spożywczy

z urządzeniem i mieszkaniem
jest do sprzedania. Wiadomość
na miejscu Podgórze 17. 975

Do sprzedania

PLAC

przy ulicy Asnyka. Wiadomość
w Adm. Gaz. Kal. 979

Najstarsza
drukarnia
w Kaliszu.

ŁADNIE

Największy
zakład gra-
ficzny
w ziemi
Kaliskiej

DRUKARNIA

„GAZETY KALISKIEJ”

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ.

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej. Dzieła, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. — Kompletnie nowy asortyment — — — czonek najnowszych kroi. — Własna introligatornia. — —

Maszyny
pospieszne
poruszane
elektrycz-
nością

I DOKŁADNIE

Maszyny
zocerskie
Stereoty-
pownia